

REDACȚIA
114, STR. AULICH (ADAM)

ABONAMENTUL
Pentru Austria-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

Num. de Duminică pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapătează.

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERȚIUNILE:

pe 1 săptămână: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publicare
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

SODOMA CAPITALĂ MAGHIARĂ.

(Sl.) Oveții din vechime aveau numai o singură Sodoma-Gomora, pe care îngâmfății noștri heghemoni au reușit, în acei treizeci și unu de ani, de când li s'a dat în mână libertatea deplină de a tăia și spanzura după chibzuința lor vestită, a prefăce mai fiecare oraș cuib al „culturei” și grandomaniei lor bolnavicioase, — din Budapesta, făcând capitală, — din Budapesta, făcând capitală.

Cetățeni cele publicate în nrul de ieri despre „orașul bandiților”? titlul ce-l dă Budapestei chiar cea mai odioasă fosie jidano-maghiară prin șovinismul ei neîntrecut, care ar fi să-i dăreze tocmai ei cea mai mare rezervă în desgolirea turpizilor și boalelor pe care le-au pricinuit trupului și sufletului națiunii „singure alcătuite și singure susținătoare de stat”, ce-ice în numele ei conduc destinele țării, li dau educație culturală și politică după chipul și asemănarea lor.

Așa e, că departe au ajuns în scurtul restimp de treizeci de ani al cumplitei libertăți, de a umbra cu briceagul, pe care-l ceruseră și li-se dase copiilor răsfățați ai soartei, spre a-și clădi, ziceau ei de ei, cum lor le place o casă pompoasă, grandioasă, unificată naționalicește cu 17 milioane de Maghiari, „Kárpátoktól Adriáig”?

Au ajuns a avea astăzi o Sodoma capitală din capitala țării, ear' în giurul ei o sumă frumoasă de Sodome ori Gomore provinciale, à la Hodmező-Vásárhely, Orosháza, Iászberény, etc., adică tocmai în orașele cele mai băgăcișe și neaoșe maghiare, pe unde nu calea nici un pui de „trădători de patrie”, de „agitator daco-român ori panslav”, de „sobolani” și „venerator al țării”. Tocmai în cuiburile de cari ar trebui să se mândrească mai mult ca de niște puncte strălucitoare ale „culturei” și „puterii lor a-trăgătoare”, poate mai mult decât alta parte, duhoarea otrăvitoare și omoritoare e neasemenat mai puternică, decât în „cuiburi” înființate de dacoromanism și panslavism, de agitatorii fără scrupule ai naționalităților.

Nu este oare aceasta caracteristică, nu spune oare aceasta multe și toate?

Pentru noi, cronicarii zilei, cari suntem osândiți a ne implini neplăcuta dar' indispensabilă datorință de a ceti ziarele maghiare, cele reproduse din „Magyar Hirlap” despre „orașul bandiților” nu sunt lucruri isbitoare, care ne-ar trezi ceva deosebită luare aminte și ar cere o specială scoatere la iveală.

Nu, căci noi vedem și cetim în fiecare zi isprăvuri d'acelea în „orașul bandiților”. Foaia extra-șovinistă s'a ocupat de ele pe semne numai fiindcă a început sezonul mort al caniculelor, vieța politico-patriotică

cea grandomană doarme, ministri și celebritățile de celelalte trepte ale vieții națiunii mari s'au refugiat care în cotro pe la locuri umbroase, și astfel fițuica a fost adusă a tracta și chestiuni (!) „social-culturale”.

Noi asemenea întâmplări sau și mai îngrozitoare le cetim și găsim în fiecare zi, dar' nu le înregistrăm în ziarul nostru, știind că nu e hrana sufletească de toate zilele potrivită constituției publicului român; ne oprim asupra lor numai din vreme în vreme, precum e privilegiul de astăzi, când eacă cei mai săngerosi șovinisti sunt constrinși a-și desvâli rușinea culturai lor.

„Alkohmány”, încă cu trei zile înainte, în Nrul dela 23 e., scriind despre „siguranța în capitală”, și aducând unele cazuri isbitoare despre lipsa ei, se mângâia cu ață, că ea, siguranța, cel puțin pe bulevarde și strazi principale mai domnește. Și eacă după trei zile vine „M. Hirlap”, s'e-l scoată din ilusia, căci constată printre crimele zilei și un „atentat pe strada Váci”, care, zice, „e mai abundent iluminată de lumina electrică”. Și intr'adevăr pomenita stradă este așa zicând cea mai elegantă ulița a Sodomiei capitale, în centrul orașului, în nemijlocita apropiere a poștei și a altor asemenea edificii publice.

În lucru constat, că Budapesta merge în fruntea orașelor din punctul de vedere al imoralității. Și cauza, explicarea? Unica și singura: fudulia, îngâmfarea, falșia nemăsurată, toate provenite din boala grandomaniei acute, isvorită și crescută din cultura (!) patriotică-națională cea falsă, cea nesdrăvenă, nefirească, de trup și suflet otrăvitoare. Fiecare patriot în sensul „ideii de stat național maghiar” se crede îndreptățit, tocmai pe base și în înțelesul acestui fel de patriotism, a sevirși cele mai îngrozitoare crime, căci doare și cel mai mare Maghiar, în fond suflet nobil, Széchenyi, zisese încă înainte de 1848 vorba sa vestită, că: „atât de puțini suntem, încât trebuie iertat chiar și patricidului”. Ei bine, dacă o astfel de losnică a scos caracterul cel mai cinstit al Maghiarilor, ce fapte, ce dovezi și ce vieți vor cere dela membrii națiunii, singure alcătuitoare și susținătoare de stat” patriotismul și morala propoveduite de Tisza, Wekerle, ori chiar Bánffy?

Nu, nu! Scriintă și criminala voastră „ideie” cere neapărat și nesmintit o astfel de cultură, astfel de educație, fie politică, fie socială, fie și numai pur intelectuală-morală. N'aveți încotro; ori renunțați la „ideia” și veți deveni popor stimat, iubit cu viitor asigurat; ori nu cedați, o mănăți ca până acum și atunci negreșit, dar' negreșit, — înțelegeți? — negreșit veți ajunge la soarta Sodomei.

CUOTA. Negocierile urmate între cele două deputațiuni pentru stabilirea cuotei, încă de când cu întrunirea delegațiunilor, au fost întrerupte, neputându-se ajunge la o înțelegere. Tratatul s'au amânat până la toamnă.

Publicul nostru să nu ducă discuțiuni aprinse asupra cuotei, crezând cutare

ori cutare a pătrunde „tainele” situației. Nimic nu se poate spune, nimeni nu poate ghici, că „ce-o fi”. Chestiunea e atât de încurcată, încât se pot întâmpla mari surprinderi „la toamnă”.

Un lucru e numai sigur, anume, că Lueger rămâne tot cea mai înspăimântătoare stație în ochii heghemonilor noștri și în privința cuotei. Dacă toți ar ceda, el nu se va milostivi de noi bieți.

„Jeszenszky” apreciat de ai săi.

Adeca Jeszenszky cel vestit, căci numele acesta de familie, originar și băștinăș încă și acum la Slovacime, l poartă o sumedenie de patrioți și de trădători de patrie panslavisti, ceștia din urmă mai ales în comitatul Turocz.

Am adus și noi știrea, că „prietenul nostru” Jeszenszky Sándor, șeful secțiunii naționalităților pe lângă cancelaria Ex. Sale baronului Bánffy Dezső, are să devină urmașul lui Latkoczy Imre, secretarul de stat la intern, care avansează.

Eată cum îl caracterizează pe omul nost „Hazánk” dela 24 Iunie:

„Sellen komt was Besseres nach” (arareori urmează ceva mai bun) — vorba Neamțului. Secretar de stat va deveni Dr. Jeszenszky Sándor, această adevărată creațiune a lui Bánffy, care a trecut până acum prin diferite primeniri, până a ajuns acel Rom tiner, cu capacități mari (oare?), tare în acțiuni; povestitor amabil, musicant de frunte (!) de o cultură distinsă (???), cavalier...

A devenit procuror de-odată pe neașteptate, dar' nici nu apucase a-și ocupa postul cel nou, a fost numit substituit de procuror suprem. Ca atare venise în Ardeal aproape de Bánffy-ești. Șederea lui în Ardeal îl însuși și-o privi drept exil, care a și dăruit destul de lungă vreme. Dar' omului isteț norocul îi suride: se ivise procesul Memorandumului, (vrea să zică al Replicei, căci Jeszenszky aici a figurat ca procuror! Red.) în care Jeszenszky apăra o cauză populară. Atacă cu mare înverșunare pe memorandumisti și ligiști, ear' din partea sa încă a făcut tot posibilul, ca raporturile între cele două națiuni să devină cât se poate de nesuferite. Aici s'a văzut și la el efectul vătavului din comitatul Dobăca, ce palmuește pe popi.

„Pătrunse cu istețime, că starea tristă în viața noastră numai așa poate fi exploatată în folosul guvernului și a abate atențiunea obștească dela plângerile ridicale de opoziție, dacă va pune înaintea țării drept cihă un dușman năprasnic de mare, anume: românimea, ce voește să înghită Ardealul; Liga, alcătuită cu bani muscălești și stând în mai știe D-zeu ce știe; conspirațiuni ramificate în contra ideii de stat maghiar, ale căror singuratică despărțiminte le formează casele preoților și dascălilor români, cari cântă cântece naționale.

„Fehlvania s'a dovedit, spaima obștească împinse Ardealul într'o singură strungă”, al cărei cioban este Bánffy Dezső; un cârd de popi revinovați și vinovați, visători și rvinitori după căștig ajunseră în temnițe; ear' Jeszenszky Sándor în ministerul lui Bánffy”.

Afră de „vinovați” și „rvinitori de căștig” subscriem toate; chipul cu cât e de adevărat, cu atât mai respingător, mai revoltător.

Ece homo!

Selișteni judecați pentru trei-colori.

În chestia steagurilor trei-culore arborate în Seliște în ziua de 3/15 Maiu și confiscate de gendarmi, s'a ținut procesul în 21 Iunie la judecătoria din Seliște. Primim despre acest proces următoarele:

Onorate ale Redactor!

Astăzi s'a pertractat procesul în cauza cu „steagurile trei-colori” cari au fost arborate cu data de 3/15 Maiu în Seliște lângă Sibiu.

Au fost de față 12 acușați. Majoritatea dintre ei s'au prezentat încinși în brăuri cu „trei colorii” ba și mai mult, tinerul Ioan Pascu, care a fost bătut de gendarmi, au mai purtat la butonieră și o cocardă „trei-colori” (încât cu drag s'e-i fi văzut.

Vezându-i judecătorul îmbăcați astfel s'a uitat cam cordiș, însă n'a zis nimic asupra branelor, s'a mărginit numai a provoca pe Pascu să lapede cocarda, la care i-s'a răspuns: „de ce să o lapăd, căci totdeauna o port”. După luarea naționalului s'au început cercetările, fiind întrebate mai întâiu Dl. Nicolae Muntean cordonier, dacă nu cumva la îndemnul dlui s'au făcut și arborat acele steaguri, la care i-s'a răspuns: „Ou durere trebuie să constat, că nu”. Tinerul Bucșan s'a prezentat mândru. Fiind întrebate de „Karlsbad” steagurile, dînsul a răspuns: „ziua de 3/15 Maiu este zi însemnată”.

Români și totodată au mai fost și de 50 ani dela ștergerea iobăgiei. ținut de datorință a arăta însemnătatea ba vechie. pe aceasta cale! Ceialtați, mai fiind trebați, au răspuns cu toții că se alătură zisele colegului Bucșan!

S'a mai întrebate încă odată în fața tuturor, dacă nu cumva Nicolae Muntean a fost complice la facerea ori arborarea acelor steaguri, și i-au răspuns în cor, cănu.

După aceasta judecătorul a zis: Cum de ați cutezat în sat unguresc (!) a face și arbora acele steaguri, la care i-s'a răspuns cu indignare, că Seliștea e comună românească. Judecătorul se reculege și zice: Am înțeles Stat-unguresc. Și continuă astfel: Cum ați îndrăsnit să faceți amintire de timpul revoluțiunii, unde atâta sânge s'a vărsat?!

I-s'a răspuns: n'am făcut amintire de timpul revoluțiunii ci de timpul „eliberării Românilor de sub jugul iobăgiei”.

După cetirea protocolului s'a pronunțat următoarea sentență: Deoarece se constată că 1. Nicolae Muntean. 2. Ioan Cup., și Vasile Dragomir n'au luat parte, se scot de sub acuză, însă: 1. Corneliu Bucșan; 2. Stefan Țifra; 3. Ioan Pascu; 4. Dumitru Herța; 5. Samuilă Petrașcu; 6. Mihail Simonetti; 7. Ioan Voica 8. Vasile Răduț și 9. Dumitru Roșca, luând în considerare că sunt cu toți tineri și n'au avut cunoștință, că ce însemnează a demonstra în contra statului, se condamnă la cea mai mică pedeapsă și adică: 2 fl. amendă directă și 2 fl. amendă laterală (spese), Neputându-se plăti, amenda se va preschimba în o zi de închisoare. La aceste osândiții au răspuns: „Farem închisoare”.

S'au mai întrebate dacă vre'unul voește să facă recurs și contra sentinței sau dacă are ceva de a mai da la protocol? La aceste au răspuns tinerul Pascu: „Da; am să dau la protocol, că în noaptea care am fost arestat pentru „trei-colori”, am mai fost și bătut de gen-

1848.

15 Iunie.

Carloviț.

La vestea despre atacul ungarilor în contra orașului Carloviț, despărțământul din Zemlin al luntrașilor a venit pe riu până la Carloviț și a luat poziție de atac. Ear' *Strati-mirovici* cucerind vaporul „Duna” a mers la Titel cu 500 ostași, pe colonelul Molinari l'a depus din post și a confiscat proviziunea de răsboiu.

Exemplul luntrașilor l'a urmat întreg districtul regimentului de la Petruvaradin. Pre lângă acestea Sârbii au cerut ajutoriu încă și din Belgrad. Cam 3000 de ostași voinici au trecut granița în ajutoriu fraților lor.

Praga.

În 11 a erupt o revoluțiune foarte periculoasă și sângeroasă. Revoluțiunea a durat patru zile, rămânând morți mulți soldați și mulți răsculați. (Gaz de Trans.)

Pesta.

Hrabovszky în raportul său către ministeriu între altele zice: „Nu numai granița militară, ci întreg poporul de la Srem e răsculat. Ura acestora în contra Maghiarilor crește pe zi ce merge; despre ministeriu maghiar și despre legile maghiare nu voesc să audă”. Două proclamațiuni ale lui Hrabovszky au fost călcate în picioare. Vre-o 16-17 mii soldați croato-sârbi se apropie către Carloviț, unde-i mai așteaptă 5000 ostași cu 8 tunuri, cu cari împreună vor lupta în contra a tot ce e maghiar și pentru împăratul. (Gaz. de Trans.)

16 Iunie

Praga.

Generalul Windischgrätz bombardează orașul Praga, unde panslavii instituieră guvern interimar, adunare națională independentă, etc.

Viena.

Arhiducele Ioan este denumit locoțiitoriu împărătesc.

Insbruck.

M. Sa provoacă într'un manifest pe grănițerii de P. varadin, ca ne mai ascultând de ațtători, să se reîntoarcă numai decât la ascultare, să dea înapoi cele opt tunuri luate. În urmă îi asigurază M. Sa, că limba și religiunea li-se va apăra, și toate rugămintele lor legiuite se vor împlini. (Org. Nat.)

Pădurarul, după ce-și mai veni în fire, lapeu a-și spune eară povestea.

Polițiștii riseră.

Însă, fiind-că în povestea lui era amestecat și numele foarte cunoscut al vînătorului, boer de neam mare, polițiștii după ce-l duseră la închisoare pe pădurar, trimiseră vorbă boerului și-l rugară să treacă pe la poliție.

Boerul, firește, foarte curios, trecu. Ear' când vèzu piatra de smaragd, îl rîcăl la inimă pofta de-a 'și-o face a lui și strigă:

— Vedeți cât de prefăcut e omul acesta, ce hoț primejdios! A intrat în casa mea și mi-a furat smaragdul, cumpărat anul trecut dela niște Levantini... Dați-l judecâți și osândiți-l morții...

Boerul era dintre cei zece ai marelui consiliu al Veneției.

Cererea lui a fost repede ascultată, și eacă-l pe pădurar dus la spânzurătoare...

Moartea lui scăpa pe boer de mustrea, că datora cuiva recunoștință pentru o faptă bună ce li-se făcuse.

Lume multă se strînsese în piața cea mare pe care se aduceau la împlinire osânde judecâții publice.

Erau printre mulțime și cei doi fii ai pădurarului.

Aceștia își recunoscără pe tatăl nevêzut de atâția ani; însă nu îndrăzniră să mâr-

NOUȚĂȚI

Arad, 23 Iunie n. 1898.

Memoria lui Șaguna. Serbarca din Bătanie. Ni se scrie, că în biserica din Bătanie de lângă Arad părăstasul întru amintirea fericitului Șaguna s'a ținut cu mare ceremonie în prezența unui număr public românesc. Într'o cuvântare bine întocmită preotul Simeon Cornea a arătat vredniciile marelui Arhiepiscop. Foarte bună impresie a făcut asupra poporului, că li s'a distribuit un mare număr din biografia lui Șaguna, apărută în ediție populară la Caransebeș. Această broșură conține și portretul repausatului, — portret, la care poporul cu dragoste a privit.

Nu se maghiarisează! Funcționarii dela magistratul din Budapesta nu vor să se maghiariseze. Zădarnică a fost pilda cu care li-a premers vice-primarul Haberhauer, zădarnic a fost apelul acestuia, ca toți funcționarii să-și schimbe numele „străin sunătoare”. Indignat de aceasta renitență primariul a pornit cercetare în contra funcționarilor și a eruat, că cel mai resistant este prim-protocolistul Lampl, care a îndemnat cu succes pe toți funcționarii a nu se lăpăda cu nici un preț de numele lor străbune. Alături cu Lampl mai sunt toți aceia din consiliul comunal, cari n'au nume maghiare. Ziarele maghiare luând știre despre acest cas injură teribil și le spune franc tuturor consilierilor comunali și tuturor funcționarilor, că — *dacă până la proximele alegeri nu se vor fi maghiarisat, unii vor fi trecuți la pensie, ear' cei tineri nu vor fi realeși.* — Bătă o procedură teroristă, în care se oglindește sistemul întreg de maghiarisare.

Esamenul învățătoresc de calificare în Caransebeș se va ține în 7, 8 și 9 Iuliu st. nou. În înțelesul „notei oficiale,” publ. în „Foaia diecesană” petițiile sunt a se așterne Consistoriului până în 2 Iuliu n.

O groasă catastrofă. Ni-se scrie din Balșa: Vineri în 12/24 Iunie c. comunele de pe valea Geoagiului de jos (Com. Hunedoarei) au fost locul unei catastrofe ne mai pomenite. Fiind în acea zi d. a. dela 4 oare rupere de nori pe munții Poianei și ai Almașului-mare, apa a năvălit în jos rupend și ducend cu sine tot ce

turisească de nevinovăția lui, de frică să nu fie bănușiți de pătași.

De-odată însă pe când călăul se pregătia să pue lațul după gâtul pădurarului, lumea se făcu în lături spăriată și amuțită.

Un leu se arătă venind în goana mare: pe spinarea lui călăria e maimuță, ear' în jurul corpului lui sta încolăcit un șarpe.

— Uite scăparea mea! strigă atunci pădurarul și ochii i-se umplură de lacrimi.

— Vreți să omorâți un nevinovat — grăi leul. Asta dovedește păcătoșia ome-nească...

Și, cu măreția înfățișării lui, nobilă și sêlbatică, leul povestî toată întemplantarea... Boerul, ținut locului de rușine, fu hult de mulțimea toată, care mai să-l sfășie.

Pădurarul se rugă însă de iertarea lui și poporul îl iertă.

Când însă boerul se depărta cu pași repezi, șarpele din urmă, îl potrivî odată cu o lovitură de coadă, că-l trimise de-a dura până în canalul mare...

Piatra de smaragd se păstrează și astăzi, zice-se, între bogățiile bisericii San-Marco, căreia și-a dăruit-o pădurariul.

Rădulescu Niger.

a întâlnit în calea sa. Oameni bătrâni de 100 ani afirmă, că așa ceva nu s'a mai pomenit pe aici. Toate comunele ce s'nt situate pe șes au fost cu desăvârșire devastate. O privilegiște de nedescris se desfășură înaintea ochilor. Case, șuri, grajduri etc. tot au dus dela șes, vite, boi, vaci, oi, capre, porci etc. bărbați, femei, copii și-au aflat fioroasa moarte în valurile furioase ale acestei ape-potop. *Între alții preotul din Almașul-mare încă s'a înecat.* Pagubele se urcă la sute de mii de floreni. Pe unde erau grădini și case, azi paserile pescuesc după broaște. Miseria e la culme, ear' ajutorarea celor nenorociți indispensabilă.

„Hazafas român diâkok.” Astfel numesc foile maghiare pe acei trei universitari români din Cluj, cari au subscris alături cu Maghiarii și Ovreei o cerere înaintată rectoratului, prin care a solicitat pedepsirea unor studenți români. Li recomandăm atenției membrilor din reprezentanța fundațiunii lui Gojdu, ca să le urce stipendiile acestor studenți, cari de pe acum se disting în „fapte patriotice.”

Pelagra în comitatul Brașovului. Ziarele din Brașov aduc știrea că și în comuna Satulung s'a ivit pelagra. Până acum s'au constatat 3 casuri.

Reciprocitatea între judecătoria maghiari. Așa sunt ei. Când ne judecă pe noi sunt unisoni și se sărută. Când sunt între ei se iau de păr. Mai de curând s'a întâmplat în Pesta. Un notar dela tribunal datoriu șefului său, judeului, cu suma de 20 fl. Acesta îl pârî. La pertractare judele care conducea procesul a zis o vorbă ce nu i-a convenit notariului acusat. Acesta i-a replicat cu o palmă strașnică, încât judele s'a rostogolit de pe scaunul presidial. În cauza aceasta palmitul a intentat nou proces notariului dela tribunal, care a și fost osândit la 200 fl. amendă. Cine nu vede că acest notar are toate însușirile de a deveni un bun judecător maghiar!

Aniversarea luptei dela Custozza. Vineri s'au împlinit 32 de ani de când s'a dat lupta la Custozza, unde regimentele române ale armatei austriace au avut partea leului. Regimentul 43 de infanterie din Timișoara, care a intrat în prima linie în foc, a serbat aceasta zi în anul acesta cu deosebită solemnitate. Des de dimineața a eșit pe câmpul de deprindere întreg regimentul în deplină paradă, a defilat înaintea întregului stat major, ear' după defilare preotul gr. ort. militar, *Dogariu*, a ținut serviciu bisericesc, la care răspunsurile liturgice au fost date de către un cor de 30 copilețe, îmbrăcate în haine albe. Un major a ținut pe urmă o frumoasă alocuție, în care a îndemnat pe soldați la eroism și virtute militară. După ameazi s'au arangiat petreceri populare, la cari aproape întreg regimentul și-a petrecut. Astfel regimentul românesc din Timișoara a avut o zi frumoasă de serbătoare.

Intimpinare. Suntem cu insistență solicitați să dăm loc unei intimpinări la cele scrise de d. protopop Paul-Miulescu despre examenul d-nei Păcășianu din B. Comloș. Intimpinarea — chiar și cea scrisă a doana-oară — fiind plină de detalii cari nu pot să intereseze publicul, vom declara numai că nimeni n'a intenționat să atace persoana și meritele d-nei învățătoare Păcășianu, care de altfel nu trebuie să se supere de observațiuni ce s'au făcut privitor la răspunsurile elevelor d-sale. Și celui mai genial profesor se întâmplă să aibă elevi cari nu dau răspunsuri strălucite. Și apoi d. protopop era în rolul său de a face observațiuni, fiind autoritate școlară, inspector tractual. Critica e tocmai pentru a asigura progresul și se poate aplica și față de învățătoarele slabe și față de cele bune. Noi socotim pe d-na Păcășianu între aceste din urmă.

Magiarisarea impiegăților dela tren se continuă cu brutalitate și cu destule succese. Ziarele maghiare povestesc cu veselie multă despre rezultatele obținute pe linia Coșovia-Oderbeg (linie ce traversează Slovacimea). Pe linia aceasta și-au maghiarisat numele în timpul din urma 740 de indivizi între cari numai copiii dau un contingent de 513.

Soartea teatrului germân în Ungaria. „Ostdeutsche Rundschau” din Viena publică un vehement articol în contra guvernelor ungurești, cari după ce au luat din mâna germanilor din Ungaria toate școalele afară de cele săsești — își continuă opera lor de maghiarisare prin confiscarea teatrelor germane. Aceasta procedură s'a pornit deja cu arderea teatrului german în Budapesta, pe urmă s'a estins și asupra teatrelor din provincie, și anume din Casovia, Timișoara, Pojon, Șopron, Vêrșet, Becicherec ș. a. Aici au existat totdeauna teatre germane, dar' acum nu mai sunt îngăduite decât în Timișoara și Pojon; și aici numai în anumite sesiuni de foarte scurtă durată. Cereând în timpul din urmă direcțiunile acestor două teatre, ca să li-se lungească sesiunile, — ministrul Perczel li-a încuviințat cu mare greu cererea, li-a notat totodată că numai pentru anul acesta, căci *de-acî înainte nu se vor mai îngădui reprezentații germane în numitele orașe.* În locul lor se vor crea, din fondurile cari există și cu contribuția orașelor din chestie, teatre și opere maghiare. Spre acest scop ministrul de interne a și convocat la Budapesta o ancheta de specialiști. Perczel poate fi socotit ca repunătorul teatrului german în Ungaria. — Spusele numelui ziar german prezintă în adevărată lumină respectul Maghiarilor față de cultura germană, aceea cultură, din care ei au supt tot ce au astăzi. E o ucigașă recunoștință aceasta!

„Vieritul” carte foarte folositoare pentru cultivătorii de vii, de *Petru Vancu*, învățător în Măderat. Prețul 60 cr. Se află de vânzare la autor și la „Tribuna Poporului”.

Med. univ.

Dr. Nicolae Comșa, Karlsbad

„Weinhaus” Sprudel-Gasse.

Poșta redacției.

Dni Ioachim Muntean, Inv. în Beba vechie. Dorința dtale se va împlini.

ULTIME ȘTIRI

Răsboiul.

Madrid, 26 Iunie. După o telegramă oficială din Santiago, trupele generalului *Linares* au fost atacate lângă *Sevilla* de către un detașament american și răsculații, cu care privilegiu acestia din urmă au fost respinși cu mari pierderi. Spaniolii au perdut 7 morți și 7 răniți. Generalul *Linares* a fost însă nevoit a părăsi locul, căci bombardarea neîncetată a pustiit pe deplin satul *Sevilla*.

Madrid, 26 Iunie. Ziarele vorbind despre rebel scot la iveală, că Europa a lăsat singură pe Spania, care apără în America interese europene. Englitera încuragiază pe Americani, ear' Franția, care arăta la început Spaniolilor atâta simpatie și sprigin moral, ba și material, dobândind foloase comerciale dela Americani, acuma ne strîmtoarează; Germania stă în rezervă, ear' Rusia se slujește de Spania ca de un mediu al diplomației sale. La nici un cas așadar nu este iertat să primim intervenția Europei, ci trebuie să ne adresăm de-adreptul către dușman.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.

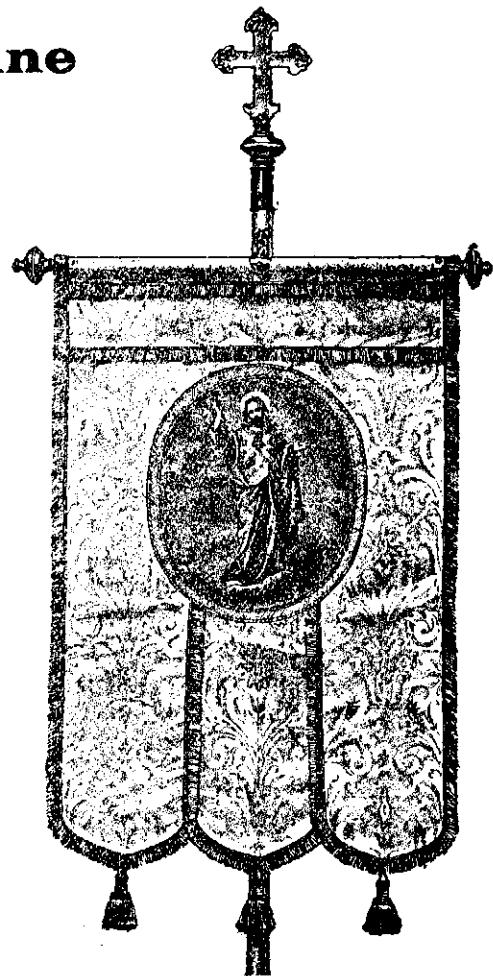
Redactor responsabil: Ioan Russu Șirianu.

STRICT DUPA RITUL GRECESC

Se pot procura mai bune și mai ieftine

Felon, odăjdii pentru diaconi, Stichar, Prapore bisericești, steaguri pentru reuniuni, Sfântul aer (Plastanița), Disc Potir, Steluțe, Chivot Artoclasia (cutie pentru agneț) Diheriu, Triheriu, Cădelniță, Icoane pentru iconostas etc. etc.

Prețuri curente (catalogoage) bogat ilustrate se trimit la cerere gratis și franco

ERNEST KRICKL & SCHWEIGER

VIENA I. KOHLMARKT 2.

187 1-26

Valabil dela 1 Maiu 1898.

MERSUL TRENURILOR

Valabil dela 1 Main 1898

Arad—Budapesta.				Arad—Ciaba—Oradea-mare.				Seghedin—Arad			St. Ana—Chitighaz.					
dim.	acc.	d. m.	a. m.	seara	dim.	a. m.	seara	d. m.	seara	dim.	d. m.	dim.	d. m.	dim.		
Arad, ploacă	8.18	4.—	11.20	9.35	Arad, ploacă	5.10	11.20	9.35	Seghedin, ploacă	2.19	6.10	3.08	Ternova-Cheriu	6.16	4.53	9.04
Sofronya	—	—	11.39	9.53	Sofronya	5.25	11.39	9.53	Makó	3.30	7.34	5.—	Selseuș	6.29	5.09	9.19
Curtiel	8.26	4.40	11.52	10.07	Curtiel	5.39	11.52	10.07	Apátfalva	3.47	7.57	5.24	Páncota	6.37	5.18	9.27
Lökös	—	—	12.08	10.25	Lökösháza	5.56	12.08	10.25	Cianadul-ung.	3.55	8.04	5.33	Șiria	6.52	5.25	9.34
Chitighaz	9.01	5.—	12.31	10.54	Chitighaz	6.13	12.31	10.54	Nădlac	4.09	8.18	5.50	Chirechiu	7.06	5.47	9.41
Ciaba	9.23	5.26	1.19	11.39	Ciaba, sosește	6.40	12.57	11.24	Csanád-Palota	4.24	8.32	6.09	Uj-Szt-Anna	7.18	5.59	10.13
Szolnok	11.19	7.32	4.14	2.49	Ciaba, ploacă	7.—	2.33	4.50 dim.	Mezőhegyes	5.10	8.57	7.—	Zimánd-Ujfalu	7.38	6.19	10.32
Budapesta, sosește	1.10	9.40 s.	7.20 s.	6.10 d.	Giula	7.27	3.05	5.26	Batania	5.39	9.29	7.38	Ótvényes	7.44	6.26	10.39
Budapesta—Arad.				Oradea-mare—Ciaba—Arad.				Arad—Brad.			St. Ana—Chitighaz.					
d. m.	acc.	dim.	seara	a. m.	d. m.	seara	dim.	d. m.	a. m.	dim.	seara	dim.	seara			
Budapesta ploacă	1.55	6.45	8.10	10.—	Oradea-mare ploacă	10.20	4.25	7.30	Arad ploacă	6.25	5.10	12.06	St. Ana, ploacă	8.15	6.30	
Szolnok	3.56	8.54	11.07	1.30	Leș	10.48	4.58	8.06	Ótvényes	6.44	5.28	12.27	Șimand	8.47	7.02	
Ciaba	5.54	10.49	2.23	4.32	Leș	11.03	5.12	8.29	Zimánd-Ujfalu	6.51	5.34	12.55	Chitighaz-Erdelj	9.30	7.48	
Chitighaz	6.12	11.07	2.54	5.03	Cefa	11.26	5.37	9.08	Uj-Szt-Anna	7.15	5.56	1.—	Socodor	9.47	8.—	
Lökösháza	—	—	3.12	5.21	Sarkad	11.57	6.09	9.51	Chirechiu	7.23	6.04	1.13	Șicliu	10.02	8.15	
Curtiel	6.35	—	3.28	5.38	Giula	12.21	6.34	10.21	Șiria (Világos)	7.39	6.20	1.26	Ótlaca	10.16	8.29	
Sofronya	—	—	3.40	5.50	Ciaba, sosește	12.42	6.56	10.59	Musca Măderat	7.47	6.28	1.33	Klek	10.36	8.45	
Arad, sosește	6.52	11.51 s.	3.55 d.a.	6.05 d.	Chitighaz	2.23	7.09	4.32 dim.	Páncota	7.55	6.36	1.48	Chitighaz, sosește	10.51	9.—	
Arad—Teiuș.				Arad—Timișoara.				Arad—Brad.			Chitighaz—St. Ana.					
d. m.	d. m.	d. m.	dim.	a. m.	d. m.	seara	dim.	d. m.	a. m.	dim.	d. m.	dim.	d. m.			
Arad, ploacă	7.02	12.11	4.30	6.35	Arad ploacă	6.20	11.56	5.—	Arad ploacă	6.25	5.10	12.06	Chitighaz, ploacă	5.13	3.10	
Glogovaș	—	—	4.42	6.46	Aradul-nou	6.31	12.07	5.21	Ótvényes	6.44	5.28	12.27	Élek	5.27	3.31	
Gyorek	—	—	5.03	7.06	Németságh	6.49	12.25	5.47	Mocrea (Apatelek)	8.29	7.10	2.24	Ótlaca	5.37	3.44	
Pauliș	—	—	5.14	7.16	Vinga	7.08	12.42	6.14	Boroș-Ineu	8.47	7.20	2.36	Șicliu	5.47	3.58	
Radna-Lipova	7.46	12.50	5.35	7.29	Orcfalva	7.20	12.54	6.24	Tamand	9.02	7.20	2.54	Socodor	5.58	4.14	
Conop	—	—	5.57	7.55	Mercifalva	7.31	1.05	6.52	Bocsig-Bel	9.10	7.20	3.03	Chitighaz-Erdelj	6.20	4.41	
Bérvava	8.13	—	6.13	8.11	St. Andrei	7.43	1.17	7.12	Ropsig	9.21	7.20	3.15	Șimand	6.42	5.13	
Totvărădia	—	—	6.39	8.33	Timișoara sosește	8.01	1.35	7.39	Cornești-Bérza	9.29	7.20	3.23	St. Anna, sosește	7.05	5.42	
Soborșin	8.48	1.46	6.58	8.51	Arad—Seghedin.				Brad—Arad.			Moneasa—Boroș-Sebeș.				
Zam	9.04	2.05	7.27	9.19	dim.	a. m.	d. m.	seara	dim.	d. m.	dim.	d. m.	d. m.	d. m.		
Gurasada	—	—	7.53	9.43	Arad, ploacă	5.23	8.55	4.16	Brad, ploacă	1.02	3.88	Menyháza, ploacă	—	1.59		
Illa	9.27	2.27	8.08	9.59	Pecica	6.03	9.80	5.25	Bala-de-Criș	—	1.17	Băile-Moneasa	—	2.07		
Branleca	—	—	8.28	10.17	Batania	6.27	9.58	5.45	Hălmașiu	—	1.55	Moneasa	—	2.14		
Deva	—	2.54	8.52	10.42	Mezőhegyes	7.09	10.82	6.50	Cornești-Bérza	—	2.10	Ravna	—	2.24		
Simeria (Plaki)	10.19	3.12	9.24	11.11	Csanád-Palota	7.28	10.51	7.13	Talaciu	—	2.18	Dezna	—	2.38		
Orăștia	10.37	3.31	9.52	11.35	Nădlac	7.43	11.05	7.22	Hălmașiu-Ciuciu	—	2.29	Ravna	—	2.40		
Șibot	—	—	10.16	11.56	Cianadul-ung.	7.55	11.17	7.47	Hălmașiu	—	2.52	Moneasa	—	2.52		
Vințul-de-Jos	11.07	4.15	10.40	12.21	Apátfalva	8.08	11.25	7.58	Boroș-Sebeș-Buteni	—	2.58	Băile Moneasa	—	3.10		
Alba-Iulia	11.19	4.26	11.01	12.39	Makó	8.19	11.47	8.20	Cornești-Bérza	—	3.09	Băile Moneasa	—	3.18		
Teiuș, sosește	11.40	—	11.30	1.05	Seghedin sosește	9.27	12.51	10.01 seara	Mocrea	—	3.19	Menyháza, sosește	—	3.30		
Teiuș—Arad.				Timișoara—Arad.				Arad—Brad.			Moneasa—Boroș-Sebeș.					
dim.	a. m.	dim.	d. m.	dim.	d. m.	seara	dim.	d. m.	dim.	d. m.	dim.	d. m.	d. m.			
Teiuș, ploacă	3.33	—	3.43	2.—	Timișoara, ploacă	8.25	2.—	9.10	Brad, ploacă	—	1.02	3.88	Menyháza, ploacă	—	1.59	
Alba-Iulia	3.53	11.13	4.17	2.33	St. Andrei	8.51	2.19	9.29	Bala-de-Criș	—	1.17	4.03	Băile-Moneasa	—	2.07	
Vințul-de-Jos	4.09	11.40	4.34	2.50	Mercifalva	9.09	2.38	9.43	Hălmașiu	—	1.55	4.59	Moneasa	—	2.14	
Jibot	—	—	4.55	3.15	Orcfalva	9.24	2.44	9.54	Hălmașiu-Ciuciu	—	2.10	5.26	Ravna	—	2.24	
Orăștia	4.26	12.12	5.19	3.35	Vinga	9.47	3.01	10.11	Talaciu	—	2.18	5.38	Dezna	—	2.40	
Simeria (Plaki)	5.08	1.—	8.05	4.12	Németságh	10.05	3.16	10.26	Hălmașiu	—	2.29	5.58	Bohani	—	2.62	
Deva	5.19	1.12	6.20	4.27	Aradul-nou	10.30	3.34	10.45	Boroș-Sebeș-Buteni	—	2.52	6.36	Selăgeni-Prăzești	—	2.80	
Branleca	—	—	6.43	4.49	Arad, sosește	10.43	3.44	10.55	Cornești-Bérza	—	3.09	6.55	Boroș-Sebeș-Buteni	—	2.92	
Illa	5.45	1.39	7.08	5.13	Arad—Seghedin.				Brad—Arad.			Moneasa—Boroș-Sebeș.				
Gurasada	—	—	7.16	5.23	dim.	a. m.	d. m.	seara	dim.	d. m.	dim.	d. m.	d. m.			
Zam	6.08	2.05	7.41	5.50	Arad, ploacă	5.23	8.55	4.16	Brad, ploacă	—	1.02	3.88	Menyháza, ploacă	—	1.59	
Soborșin	6.34	2.31	8.15	6.25	Pecica	6.03	9.80	5.25	Bala-de-Criș	—	1.17	4.03	Băile-Moneasa	—	2.07	
Totvărădia	—	—	8.32	6.41	Batania	6.27	9.58	5.45	Hălmașiu	—	1.55	4.59	Moneasa	—	2.14	
Bérvava	7.—	—	8.57	7.05	Mezőhegyes	7.09	10.82	6.50	Cornești-Bérza	—	2.10	5.26	Ravna	—	2.24	
Conop	—	—	9.15	7.22	Csanád-Palota	7.28	10.51	7.13	Talaciu	—	2.18	5.38	Dezna	—	2.40	
Radna-Lipova	7.30	3.27	9.45	7.54	Nădlac	7.43	11.05	7.22	Hălmașiu-Ciuciu	—	2.29	5.58	Bohani	—	2.62	
Pauliș	—	—	10.—	8.10	Cianadul-ung.	7.55	11.17	7.47	Hălmașiu	—	2.52	6.36	Selăgeni-Prăzești	—	2.80	
Gyorek	—	—	10.14	8.22	Apátfalva	8.08	11.25	7.58	Boroș-Sebeș-Buteni	—	2.58	6.43	Boroș-Sebeș-Buteni	—	2.92	
Glogovaș	—	—	10.38	8.43	Makó	8.19	11.47	8.20	Cornești-Bérza	—	3.09	6.55	Boroș-Sebeș-Buteni	—	2.92	
Arad, sosește	8.08	4.06	10.50	8.55 s	Seghedin sosește	9.27	12.51	10.01 seara	Mocrea	—	3.19	7.07	Boroș-Sebeș-Buteni	—	2.92	
Teiuș—Arad.				Timișoara—Arad.				Arad—Brad.			Moneasa—Boroș-Sebeș.					
dim.	a. m.	dim.	d. m.	dim.	d. m.	seara	dim.	d. m.	dim.	d. m.	dim.	d. m.	d. m.			
Teiuș, ploacă	3.33	—	3.43	2.—	Timișoara, ploacă	8.25	2.—	9.10	Brad, ploacă	—	1.02	3.88	Menyháza, ploacă	—	1.59	
Alba-Iulia	3.53	11.13	4.17	2.33	St. Andrei	8.51	2.19	9.29	Bala-de-Criș	—	1.17	4.03	Băile-Moneasa	—	2.07	
Vințul-de-Jos	4.09	11.40	4.34	2.50	Mercifalva	9.09	2.38	9.43	Hălmașiu	—	1.55	4.59	Moneasa	—	2.14	
Jibot	—	—	4.55	3.15	Orcfalva	9.24	2.44	9.54	Hălmașiu-Ciuciu	—	2.10	5.26	Ravna	—	2.24	
Orăștia	4.26	12.12	5.19	3.35	Vinga	9.47	3.01	10.11	Talaciu	—	2.18	5.38	Dezna	—	2.40	
Simeria (Plaki)	5.08	1.—	8.05	4.12	Németságh	10.05	3.16	10.26	Hălmașiu	—	2.29	5.58	Bohani	—	2.62	
Deva	5.19	1.12	6.20	4.27	Aradul-nou	10.30	3.34	10.45	Boroș-Sebeș-Buteni	—	2.52	6.36	Selăgeni-Prăzești	—	2.80	
Branleca	—	—	6.43	4.49	Arad, sosește	10.43	3.44	10.55	Cornești-Bérza	—	3.09	6.55	Boroș-Sebeș-Buteni	—	2.92	
Illa	5.45	1.39	7.08	5.13	Arad—Seghedin.				Brad—Arad.			Moneasa—Boroș-Sebeș.				
Gurasada	—	—	7.16	5.23	dim.	a. m.	d. m.	seara	dim.	d. m.	dim.	d. m.	d. m.			
Zam	6.08	2.05	7.41													